

Verf. Quod si deserta.

- 28 Si causa nullitatis accessorie cum appellatione ad superiorem devolvatur, hac deserta, de illa amplius cognitio haberi nequit in ea instantia. Scaccia *quæst.* 15. num. 105. & *quæst.* 17. *limit.* 2. num. 130. Mynfinger. *observat.* 77. cent. 2. Tusch. *d. concl.* 394. num. 18. Vant. *sup. tit. quoties, & intr. quod temp.* num. 8. *vers. Quidquid tamen.* Idem juris est de renunciatione. Scacc. *d. num.* 130. quod limitatur si notoria sit nullitas, quæ post desertam appellationem prosequi poterit. Cancr. *variar. part. 2. cap. 15. num. 94.* Similiter deserta appellatione, antequam super illa pronunciatur, licebit iudici de nullitate cognoscere, si adversarius non opposuerit; nam & causam ipsius appellationis permittitur decidere. Azeved. *in l. 5. num. 128. tit. 18. lib. 4. Recop.* Iudex tamen ubi notorie constat de desertione, potest ex officio eam declarare. Marant. *de ordin. judicior. part. 6. act. 2. de appellat. num. 409.* qui à num. 410. plenè tradit, ac docet quando appellatio deserta censetur.
- 29 Licet appellationis desertio non audiatur, si eam repetere intendat, nihilominus agere poterit de nullitate in eadem appellatione incidenter inclusa. Tusch. *lit. A. concl.* 394. num. 18.

Verf. Verùm ubi nullitas.

- 30 Quoties nullitas æquè principaliter cum appellatione proponitur, etsi hæc desertione, vel renunciatione extingatur, iudicium illius jure peragitur, & hoc discrimen inter nullitatem principaliter, ac incidenter intentatam, observant omnes laudati supra, num. 28. Sub qua distinctione est accipiendum quod docuit Azeved. *in l. 2. num. 20. tit. 17. lib. 4. Recop.* scilicet perempta appellationis instantiâ, nullitatis quoque perire.
- 31 Quis iudex de nullitate cognoscat, tradidit Vant. *tit. coram quo possit, &c.* De desertione appellationis placet, ut iudex à quo super illa valeat pronunciare, aut pronunciatione prætermissa, ad sententiæ executionem procedere: quod ita verum est, nisi pars coram superiora comparuerit; tunc enim apud ipsum de desertione agendum, nec se intrinsece inferiori licebit. Marant. *sup. n. 200. Azeved. in l. 2. num. 40. tit. 18. lib. Recop.*

SUMMARIUM.

- 1 Nullitatis exceptio quando sententiæ executionem impediatur.
- 2 Non suspendit executionem trium sententiarum conformium.
- 3 In Cancellariis Hispania executione sententiæ revisionis non suspenditur, objecta nullitate, nisi procedat à defectu primæ citationis, & num. 26.
- 4 Idem erit cum prima sententiâ de jure executioni tradi debet.
- 5 Limitatur decisio Clementina 1. de sent. & re judic. & conclusio postea supra, num. 2. ut non procedat si nullitas notorie appareat ex actis.
- 6 Item si probetur in continenti.
- 7 Item in penis corporalibus, aut si alias retractari non possit executione.
- 8 In criminalibus locum habet præfata constitutio, si poena solum pecuniaria imponatur.

- 9 Tres sententiæ conformes censentur, etsi non continuo pronuntiantur, & aliqua interponatur diversa.
- 10 Decisio dictæ Clementina 1. procedit tam in sententiis dissimilibus, quam interlocutoriis.
- 11 Non procedit quoad tertium, qui de nullitate dicere non vetatur.
- 12 Nullitas ex defectu jurisdictionis suspendit executionem triplicis sententiæ conformis.
- 13 Quamvis statuat, ne exceptio nullitatis audiri possit, semper intelligitur excepta quæ oritur ex jurisdictionis defectu.
- 14 Jure nostro Regio intra sexaginta dies nullitas opponi debet; sed si iudex termino præterito admitterit agentem, de ea pronunciare debet.
- 15 Jurans se non dicturum de nullitate, licet opponit ex defectu jurisdictionis procedentem.
- 16 Explanatur axioma. Temporalia ad agendum, sunt perpetua ad excipiendum, ne obstat traditis num. 14. & num. 17.
- 18 Exceptio nullitatis, quia sententiâ prolata fuit per iudicem, cujus jurisdictionis erat impedita, non suspendit trium sententiarum conformium executionem: secus si pronuntietur à nullam habente jurisdictionem.
- 19 Sententiâ prolata per delegatum ex rescripto ab excommunicato imperato, exceptio nullitatis opponi potest contra tres sententiæ conformes, ut executione differatur.
- 20 Si duplex sententiâ conformis existat, & à posteriori appellatio deserta declaratur, non sunt tres sententiæ conformes.
- 21 Quid si due sententiæ conformes nulla declarantur, & ab hac declaratione sit provocatum, iudexque revocet sententiâ declaratoriam nullitatis, an sint tres sententiæ conformes.
- 22 Si sententiâ nullam iudex superior confirmet, non erit duplex sententiâ, sed pro unica reputabitur.
- 23 Ad conformitatem sententiarum non exigitur, ut una aliâ confirmetur.
- 24 Si ultima sententiâ quoad principale præcedentes confirmet cum aliquo novo gravamine, an suspendatur executio opposita nullitatis exceptione.
- 25 Quid si tertius iudex confirmans duas sententiæ conformes, absolvat à fructuum restitutione, de quibus anteriores iudices nihil decreverunt, solum de re petita reddenda iudicantes.
- 26 In Cancellariis nostris supplicatio admittitur à sententiâ revisionis quoad novum gravamen.
- 27 Ubi nulla expensarum in sententiâ sit mentio, an damnatus ab eis censetur absolutus, remissive. Si iudex tertius expensarum faciat condemnationem pro instantibus antecedentibus, in quibus fuerat ommissa, licebit damnato provocare, ibid.
- 28 Non sunt sententiæ conformes, si in quantitate discordent: quod declaratur, & num. 29.
- 30 Petita in integrum restitutione, an sententiæ executione suspendatur, ubi scilicet tres conformes præcesserunt.
- 31 Sententiâ Principis executionem non remoratur postulata in integrum restitutio.
- 32 Clericus triplici conformi sententiâ damnatus numquid gaudebit privilegio capitis Odoardus, de solut.
- 33 Ubi ex lege non appellatur à sententiis duabus conformibus, utrum de nullitate dicere permittatur juxta Clementinam 1. de re judic. & num. 34.
- 34 A sententiâ Principis non appellatur, sed de nullitate dicere licet.

CAPUT,

CAPUT XXV.

Ad Num. 2.

1 Executionem sententiæ non remoratur nullitatis exceptio, nisi summarie de ea constare possit, sive ex actis ipsis, sive ex probationibus in continenti oblatis. Tusch. *Practic. conclus. lit. N. concl.* 135. num. 5. Cancr. *variar. part. 3. cap. 18. num. 25.* Scaccia *de appellat. q. 19. remed. 1. concl. 5. num. 1. & 23.* Azeved. *in l. 1. num. 9. tit. 2. lib. 4. Recop.* Salgad. *de Reg. protect. part. 3. cap. 3. n. 51. & part. 4. cap. 3. num. 232.* Argel. *de acquir. possess. quæst. 2. art. 1. num. 69.* Mascard. *de probat. conclus. 686. num. 1.* Amat. *variar. resol. 81. num. 10.* Bossius *de nullit. advers. sentent. num. 4.* Lancellot. *de attentat. cap. 17. n. 93.* Trentacinq. *variar. lib. 2. tit. de exequit. rei judic. ex num. 1. & 10.* quam conclusionem fusè ampliavit, & restringunt Scaccia *d. conclus. 5. per tot.* Lancellot. *à num. 95.* Trentacinq. *à num. 11.* Tunc verò censetur summarie, ac in continenti probata nullitatis exceptio, cum nec juris solemnitate, nec prolixum tractatum defiderat. Lancellot. *num. 111.* at rectius id iudicis arbitrio relinquit Menoch. *de arbitrar. lib. 2. cas. 9. num. 5.* Scacc. *sup. concl. 4. à num. 65.*

Ad Num. 1.

2 Nullitatis exceptio non impedit executionem trium sententiarum conformium. Menoch. *sup. num. 1.* Petr. Barbofa *in l. Peremptorium, num. 51. de judic. Ant. Gab. commun. lib. 2. tit. de exequit. rei judic. concl. 1. ex num. 1.* Guazzin. *de defens. reor. defens. 37. cap. 4. num. 1.* Azeved. *num. 95.* Salgad. *part. 3. cap. 9. num. 22.* Mascard. *num. 3.* Pichard. *manduct. ad præx. part. 4. §. 3. num. 5.* Gratian. *disceptat. cap. 42. n. 1.* Cevall. *comm. cont. comm. quæst. 808. num. 98.* Aug. Barbofa *collect. Clem. 1. num. 2. de re judic. Molin. de just. & jur. tract. 2. disput. 571. num. 23.* Trentac. *num. 3.* & prænotavi supra, *cap. 15. num. 52.*

Ibi: Sic lege regia sancitum.

3 Post revisionem causæ in nostris Supremis Prætoris non licet superato nullitatis exceptionem objicere, ut sententiæ executionem suspendat, etsi notoria sit, ex actis patens, ex jurisdictionis defectu, vel undecunque proveniens, *l. 4. & 11. tit. 17. lib. 4. Recop.* excipitur tamen si prima citatio fuerit prætermissa. Azeved. *in d. l. 4. num. 1.* Guttier. *practic. lib. 1. quæst. 69. num. 10.* Cur. Philipp. *part. 4. §. 5. num. 10.*

Ibi: Sed in eo casu.

4 Quoties sententiâ per Prætorii supremi iudices prolata ante revisam causam executioni mandari debet, nullitatis oppositio id minime impedit, ut expressim cavetur eadem lege quarta, quam condidit Philippus II. anno 1565, ut observat ibi Azeved. *num. 5.* Cur. Philipp. *ubi proxime.* Prima verò, aut secunda supplicatione pendente, si de nullitate excipitur, in definitivam reservatur, *d. l. 4. §. 1.* ubi Azeved. *num. 12.* & *in l. 1. num. 97. tit. 21. lib. 4. Recop.* Pichard. *dict. part. 4. §. 17. num. 5.*

D. de Faria Covar. Enucl.

U 2

Verf.

Decisio Clementinæ 1. de sent. & re judic. de qua supra, num. 2. suis subicitur restrictionibus. In primis executione trium sententiarum conformium impeditur exceptione nullitatis notoria, quæ constat ex actis. Tusch. *lit. C. concl.* 374. num. 2. Petr. Barbofa *sup. n. 52.* Marefcot. *variar. lib. 2. cap. 121. num. 38.* Gratian. *num. 2.* Ant. Gab. *num. 6. vers. Contrarium.* Scacc. *num. 23.* Mascard. *num. 5.* Aug. Barbofa *num. 4.* Guttier. *n. 6.* Salgad. *part. 4. cap. 3. num. 233.* Guaz. *n. 2.* Azeved. *in d. l. 1. num. 93.* & *in l. 2. num. 34. tit. 17. lib. 4. Recop.*

Ibi: Ex quibus ut propriè.

6 Omnes ferè prælaudati, ac plures alii in ea sunt opinione, ut ad impediendam ejusmodi executionem sit satis, quod nullitas incontinenti probetur, etsi ex actis non appareat, ut expressit Argel. *sup. num. 74.* At probationem non fore impedimento, quanquam in continenti offeratur, ut executione non sortiat effectum, tenent Salgad. *part. 3. cap. 16. num. 26.* Mascard. Scacc. Azeved. Guttier. uterque Barbofa *ubi proxime.* Guaz. cum aliis *num. 6. vers. Bene verum est,* qui solum nullitatis ex actis notoria meminerunt. Idem Scacc. *concl. 4. num. 71.*

Verf. Secundo constat.

7 Subsequitur alia limitatio, etenim si executione retractari non possit, velut in penis corporalibus, superaddendum erit objecta nullitatis exceptione, nisi fraudulenter opponatur. Bossius *de rit. de nullit. advers. sent. num. 10.* Guaz. *n. 3.* Scacc. *quæst. 19. remed. 1. concl. 4. num. 76.* Lancellot. *d. cap. 17. num. 98.* Cancr. *sup. part. 3. cap. 18. num. 25.* Cevall. *quæst. 808.* Trentacinq. *variar. lib. 2. tit. de exequit. rei judic. resol. 1. num. 7.* Guttier. *de juram. confirm. part. 2. cap. 17. num. 33.*

Ad Num. 3.

8 In criminalibus etiam locum obtinet dispositio dictæ Clementinæ 1. si poena pecuniaria, vel alia retractabilis imponatur, de quo agit Guaz. *d. defens. 37. cap. 4.* Idem juris videtur, si damnum inferendum difficile, aut non in totum queat resciri, ex præmissis supra, *cap. prox. num. 2.* quia suspendatur executione.

Verf. Quarto animadvertendum.

9 Ut tres sententiæ censentur conformes, non est opus continuo pronuntiare, nec contraria interposita obstat, ne illæ suos assequantur effectus. Tusch. *lit. S. concl.* 172. num. 15. Ant. Gab. *d. concl. 1. num. 12.* Guaz. *d. defens. 37. cap. 1. n. 2.* Salgad. *part. 3. cap. 16. num. 22.* ubi latè, Scacc. *quæst. 17. limit. 1. ex num. 20.* Trentacinq. *variar. lib. 2. tit. de appell. resol. 16. num. 10.* Quando sententiæ conformes habeantur, tradidere Tusch. Trentacinq. & Ant. Gab. præter laudatos supra, *cap. 15. num. 51.*